

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Maria Chicu și Nina Rotaru,
reprezentate de avocatul Denis Staruș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Chicu și
Nina Rotaru împotriva lui Nicolae Ivanov, Ion Ivanov, Galinei Ivanov și Lilian
Cucu, intervenient accesoriu notarul public Dorina Gața cu privire la anularea
certificatului de moștenitor, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,
anularea contractului de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 ianuarie 2016, Maria Chicu, reprezentată de Lidia Terentiev, a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Ivanov, Nicolae Ivanov, intervenient
accesoriu notarul public Dorina Gața solicitând anularea certificatului de
moștenitor nr. 8457 din 23 octombrie 2014, eliberat de notarul public Dorina Gața,
recunoașterea ca fiind motivată omiterea termenului de acceptare a succesiunii după
decesul mamei sale, Elena Ivanova, decedată la XXXXX și după decesul tatălui
Panteleimon Ivanov, decedat la XXXXX, prelungirea termenului de acceptare a
succesiunii după decesul părinților Elena Ivanova și Panteleimon Ivanov. Totodată,
a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la XXXXX a decedat tatăl său,
Panteleimon Ivanov. După decesul lui Panteleimon Ivanov a rămas patrimoniul
succesoral, ce constă din: teren pentru construcții cu numărul cadastral XXXXX și
casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX.01 și construcțiile accesorii cu numărul
cadastral XXXXX.02, XXXXX.03, amplasate în r-nul Ialoveni, satul Ulmu,
intravilan; teren agricol cu numărul cadastral XXXXX.005, situat în r-nul Ialoveni,
satul Ulmu, extravilan; teren agricol cu numărul cadastral XXXXX.275 situat în r-
nul Ialoveni, satul Ulmu, extravilan.

Totodată, a menționat că în anul 1983 tatăl său Panteleimon Ivanov a întocmit
un testament prin care a testat averea sa fiicei sale, Nina Ivanova. Atunci părinții au
chemat toți patru copii și le-au spus că testează averea fiicei Nina Ivanova. Condiția
a fost ca după moartea lor, când va accepta moștenirea, în caz că va vinde
gospodăria, fiecărui îi va împărți câte 1/4 cotă-parte din suma încasată ca urmare a

vânzării. În cazul în care va continua să locuiască în casa părintească, va plăti echivalentul în bani.

Reclamanta a declarat că după decesul mamei, Elena Ivanova, împreună cu sora sa Nina Ivanova și tatăl Panteleimon Ivanov, s-au adresat la notariatul de stat din or. Cutuzov (în prezent Ialoveni) Republica Moldova, în privința deschiderii moștenirii. Notarul le-a comunicat că nu poate deschide moștenirea, deoarece mama nu a lăsat testament, părinții nu sunt divorțați, averea lor nefiind împărțită, astfel moștenirea urmând a fi deschisă la toată averea ambilor soți, numai după decesul tatălui.

În anul 2003 a fost diagnosticată cu maladie oncologică și a plecat peste hotare la tratament, suportând cheltuieli costisitoare pentru intervenția chirurgicală și tratament. În anul 2010 a atins vârsta de pensionare, iar în prezent pensia sa constituie 1120,90 de lei și alocațiile în sumă de 100 lei, un venitul lunar insuficient pentru procurarea medicamentelor pentru tratamentul pe care îl urmează permanent. Astfel este nevoită să locuiască în Italia, alături de fiica sa, care o ajută să supraviețuiască. După decesul lui Panteleimon Ivanov, a aflat că anterior de deces cu 9 luni și anume la data de 22 martie 2012, Panteleimon Ivanov a înlocuit testamentul întocmit în anul 1983 în favoarea fiicei Nina Ivanova cu un alt testament, în favoarea fiilor, Ion Ivanov și Nicolae Ivanov, testând toată averea sa. Ca urmare a celor constatate, au discutat împreună referitor la modul de partajare a averii părinților, iar frații Ion Ivanov și Nicolae Ivanov le-au asigurat ca după ce vor primi moștenirea, conform testamentului, vor împărți în mod egal, așa cum au spus părinții. Revenind de peste hotare în anul 2014, s-a adresat fraților referitor la împărțirea averii părinților, însă nu i-au comunicat nimic concret, au spus că documentele nu au fost perfectate deplin, ei s-au adresat la notar și au semnat unele documente, conținutul cărora nu l-au înțeles. În luna septembrie 2015, revenind acasă, iarăși s-a adresat fraților și i-a rugat să-i prezinte actele în privința averii părinților, însă fratele Nicolae Ivanov i-a comunicat că ei au fost la notar și el a vândut cota sa parte, adică $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa părintească și terenul aferent casei de locuit fratelui Ion Ivanov, care locuiește în sat, iar ultimul le-ar fi dăruit fiicei sale.

Reclamanta a indicat că a început a aduna actele pentru a se adresa în instanța de judecată și din actele primite de la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni a constatat că terenul pentru construcții cu numărul cadastral XXXXX și casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX.01 și construcțiile accesorii cu numărul cadastral XXXXX.02, numărul cadastral XXXXX.03, amplasate în r-nul Ialoveni, satul Ulmu, intravilan, sunt înregistrate câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte pe numele lui Nicolae Ivanov și pe numele lui Ion Ivanov, în baza certificatului de moștenitor nr. 8457 din 23 octombrie 2014. În opinia reclamantei, la îndeplinirea procedurii succesoriale și eliberarea certificatului de moștenitor 8457 din 23 octombrie 2014, i-a fost lezat dreptul de succesori legal al averii, rămasă după decesul mamei sale, Elena Ivanova și dreptul de succesori rezervatar al averii rămasă după decesul tatălui, Panteleimon Ivanov.

La 15 martie 2016, în cadrul ședinței de judecată, Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, au depus cerere de chemare în judecată concretizată, indicând totodată pe Nina Rotaru în calitate de reclamantă și au solicitat anularea certificatului de moștenitor nr. 8457 din 23 octombrie 2014, eliberat de notarul public Dorina Ganța, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii de către Maria Chicu și Nina Rotaru după decesul mamei Elena Ivanova, decedată la

XXXXX, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rezervatare de către Maria Chicu după decesul tatălui Panteleimon Ivanov, decedat la XXXXX, compensarea cheltuielilor de judecată.

Suplimentar au menționat că Nina Rotaru, fiind mezina familiei defunctului Panteleimon Ivanov, locuia împreună cu părinții și îngrijea de mama Elena Ivanova, care era grav bolnavă. În luna februarie anul 1984 s-a căsătorit și a continuat să locuiască împreună cu soțul Ivan Rotaru în casa părintească, ducând gospodăria în comun cu părinții, conform extrasului din contul personal nr. 504 din Registrul de conturi al gospodăriilor nr. 66 al Primăriei Ulmu r-nul Ialoveni. În perioada cât a locuit în casa părintească a născut doi copii. După decesul tatălui, au aflat că testamentul întocmit în anul 1983 de către Panteleimon Ivanov în favoarea fiicei sale Ninei Ivanova (Rotaru) a fost înlocuit cu un alt testament în favoarea fiilor defunctului, Ion Ivanov și Nicolae Ivanov. Astfel, prin îndeplinirea procedurii succesoriale și eliberarea certificatului de moștenitor 8457 din 23 octombrie 2014, i-a fost lezat dreptul succesoral al averii, rămasă după decesul mamei Elena Ivanova, decedat XXXXX.

Prin încheierea din 07 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Lilian Cucu și Galina Ivanov. Or, în cadrul examinării cauzei a fost prezentat contractul de vânzare-cumpărare nr. 9766 din 04 decembrie 2014, autentificat de notarul public Dorina Gața, încheiat între pârâții Ion Ivanov și Nicolae Ivanov, pe de o parte și Lilian Cucu pe de altă parte, privind vânzarea bunului imobil, amplasat în r-nul Ialoveni, satul Ulmu, ceea ce reprezintă averea testată pârâților Ion Ivanov și Nicolae Ivanov de către defunctul Ivanov Panteleimon. Concomitent, a fost prezentat extrasul din Registrul bunurilor imobile privind bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, amplasat în r-nul Ialoveni, satul Ulmu, înregistrat cu drept de proprietate după Lilian Cucu și Galina Ivanov, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 9766 din 04 decembrie 2014.

La 22 martie 2018, Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, au depus cerere de chemare în judecată concretizată, formulând pretenții împotriva pârâților Nicolae Ivanov, Ion Ivanov, Galinei Ivanov și Lilian Cucu, intervenient accesoriu notarul public Dorina Gața. Prin cererea concretizată au solicitat anularea certificatului de moștenitor nr. 8457 din 23 octombrie 2014, eliberat de notarul public Dorina Gața, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii de către Maria Chicu și Nina Rotaru după decesul mamei Elena Ivanova, decedată la XXXXX, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rezervatare de către Maria Chicu după decesul tatălui Panteleimon Ivanov, decedat la XXXXX, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 9766 din 04 decembrie 2016 încheiat între Nicolae Ivanov și Ion Ivanov, în calitate de vânzători și Galina Ivanov și Lilian Cucu, în calitate de cumpărători, aducerea părților în poziția inițială prin obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru să radieze înscrierile efectuate în Registrul Bunurilor Imobile pe numele lui Nicolae Ivanov, Ion Ivanov, Galinei Ivanov și Lilian Cucu asupra bunurilor imobile: teren pentru construcții cu numărul cadastral XXXXX și casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX.01 și construcțiile accesorii cu numărul cadastral XXXXX.02, numărul cadastral XXXXX.03, amplasate în r-nul Ialoveni, satul Ulmu, în baza actelor juridice anulate. Totodată, a pretins că, la pronunțarea hotărârii, în scopul asigurării acțiunii, de a aplica sechestrul pe bunurile imobile: teren cu numărul cadastral XXXXX și casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX.01 și construcțiile accesorii cu numărul cadastral

XXXXX.02, numărul cadastral XXXXX.03, amplasate în r-nul Ialoveni, satul Ulmu; două terenuri agricole cu numere cadastrale XXXXX.005 și XXXXX.275, compensarea de către Nicolae Ivanov și Ion Ivanov a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 martie 2018 Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis cererea de aplicare a măsurilor de asigurare și s-a aplicat sechestru pe bunurile imobile: teren cu număr cadastral XXXXX și casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX.01 și construcțiile accesorii cu numărul cadastral XXXXX.02, numărul cadastral XXXXX.03, amplasate în r-nul Ialoveni, satul Ulmu și două terenuri agricole cu numere cadastrale XXXXX.005 și XXXXX.275, situate în extravilanul satului Ulmu, r-nul Ialoveni.

Prin încheierea din 07 august 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, s-a modificat calitatea procesuală a intervenienților accesorii Lilian Cucu și Galina Ivanov în copârâți.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Maria Chicu și Nina Rotaru împotriva lui Nicolae Ivanov, Ion Ivanov, Galinei Ivanov și Lilian Chicu, intervenient accesoriu notarul public Dorina Ganța cu privire la anularea certificatului de moștenitor, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș și s-a menținut hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni; s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea din 22 martie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel coroborând prevederile art. 566, art. 581, art. 582 Cod civil, adoptat prin Legea din 26 decembrie 1964 la circumstanțele prezentei cauze, a stabilit că Maria Chicu și Nina Rotaru nu au invocat circumstanțe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii după decesul mamei lor Elena Ivanov, în contextul în care, conform legislației pertinente, pot constitui circumstanțe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii starea de invaliditate a succesului, îngrijirea unui membru bolnav al familiei, aflarea în străinătate sau în rândul forțelor armate, tănuirea faptului deschiderii succesiunii de către ceilalți moștenitori etc. Nu constituie motive temeinice de admitere a acțiunii necunoașterea dispozițiilor legale incidente, lipsa de timp pentru depunerea cererii, necunoașterea componenței patrimoniului succesoral și alte motive similare. Mai mult, de la decesul Elenei Ivanov, XXXXX și până la depunerea cererii de chemare în judecată, 22 ianuarie 2016, au trecut mai mult de 32 ani, perioadă în care apelantele nu au întreprins măsuri legale de a contesta acțiunile succesului legal Panteleimon Ivanov și nu au prezentat probe ce ar dovedi imposibilitatea respectării termenului de acceptare a succesiunii, ce constituia la data respectivă 6 luni.

La fel, a constatat că Maria Chicu și Nina Rotaru nu au prezentat probe certe, pertinente și concludente în vederea demonstrării acceptării în mod tacit a moștenirii după decesul mamei lor Elena Ivanov, decedată la XXXXX, deoarece acceptarea tacită a succesiunii se manifestă prin acțiuni de posesie și folosință a bunurilor incluse în masa succesorală. Or, din materialele cauzei rezultă că după decesul Elenei Ivanov succesiunea a fost acceptată tacit de către soțul Panteleimon Ivanov, care la 22 martie 2012 a testat-o lui Ion Ivanov și Nicolae Ivanov.

Referitor la pretenția Mariei Chicu cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rezervatare, după decesul tatălui Panteleimon Ivanov, decedat la XXXXX, a punctat că și în privința testamentelor întocmite se aplică regulile cu privire la valabilitatea testamentului și a actelor juridice în vigoare la data întocmirii testamentului. În speța, testamentul a fost întocmit de către Panteleimon Ivanov la 22 martie 2012, motiv pentru care, la soluționarea litigiului cu privire la valabilitatea testamentului nominalizat, instanța a aplicat prevederile cu privire la valabilitatea testamentelor și a actelor juridice, ce au fost stabilite prin Codul civil din 06 iunie 2002. Citând prevederile art. 1432, art. 1433 alin. (1) lit.a), b), art. 1449 alin. (1), art.1456 , art. 1465, art. 1468, art. 1469, art.1505, art.1506, art.1512, art.1516 alin.(3), art.1517 Cod civil, instanța de apel a reținut că, pentru recunoașterea calității de moștenitor rezervatar, persoana trebuie să aibă calitatea de moștenitor de clasa întâi și să fie inaptă de muncă la data deschiderii succesiunii, iar inapte de muncă sunt persoanele care au atins vârsta de pensionare pentru limita de vârstă, invalizi de gradul I, II și III, inclusiv invalizi din copilărie, indiferent de faptul dacă le este stabilită pensia pentru limita de vârstă sau invaliditate, precum și copiii până la împlinirea vârstei de 18 ani. Prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, instanța de apel a conchis că la momentul deschiderii succesiunii după decesul lui Panteleimon Ivanov, Maria Chicu, născută la 12 ianuarie 1953, avea vârsta de pensionare, fapt ce se confirmă și prin legitimația seria CN 169460, eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale din 17 aprilie 2010, beneficiind de pensie de vârstă. Respectiv, în temeiul art. 1506 Cod civil, Maria Chicu era în drept de a pretinde la cota din rezerva succesorală. Însă, apelantele nu au prezentat instanței înscrisuri care ar confirma temeinicia pretenției din acțiune ce ține de prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rezervate de către reclamanta Maria Chicu după decesul tatălui Panteleimon Ivanov. Or, prima instanța corect a reținut că Maria Chicu într-adevăr întrunește condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru a fi declarată drept moștenitor rezervatar, însă reclamanta nu a prezentat instanței probe prin care să fie demonstrată temeinicia omiterii termenului de 6 luni prevăzut de lege pentru acceptarea cotei din rezerva succesorală. Or, după cum corect a stabilit prima instanță, argumentele apelantei invocate în cadrul examinării cauzei în prima instanță, nu pot servi ca temei de admitere a acțiunii înaintate și anume că reclamantele au discutat cu pârâții, referitor la modul de partajare a averii părinților, după decesul tatălui.

Totodată, instanța de judecată poate dispune repunerea în termen numai atunci când constată că împrejurările ce l-au împiedicat pe cel chemat la moștenire, să-și exercite dreptul de opțiune, nu-i sunt imputabile. Repunerea în termen nu poate fi acordată atunci când se constată că depășirea termenului de prescripție se datorează unei culpe a reclamantului. Prin urmare, a considerat justă concluzia primei instanțe, reținută și de instanța de apel precum că în speță nu s-au constatat temeieri legale întru admiterea cererii Mariei Chicu privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rezervatare. Astfel, odată ce s-a constatat netemeinicia pretenției reclamantilor privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, subsecvent a conchis că urmează a fi respinsă și pretenția din cererea de chemare în judecată privind anularea certificatului de moștenitor testamentar. Or, conform art. 1474 alin. (1) Cod civil, declararea nulității testamentului poate fi invocată în termen de un an de la data deschiderii moștenirii. Testamentul poate fi declarat nul în baza temeiurilor generale de nulitate aplicabile actelor juridice, precum și în cazul

încălcării condițiilor speciale de validitate a unei anumite forme de testament. În conformitate cu art. 1468 Cod civil, testamentul nu are putere legală dacă unica persoană în a cărei favoare a fost întocmit decedează înaintea testatorului; în cazul în care unicul moștenitor nu acceptă moștenirea; dacă averea testată dispare în timpul vieții testatorului sau este înstrăinată de acesta; în partea în care încalcă rezerva succesorală. Totodată, instanța de judecată reiterează că testamentul devine caduc (nu mai are putere legală) în partea în care încalcă rezerva succesorală. Caducitatea testamentului nu survine dacă moștenitorii rezervatari au decedat pînă la deschiderea moștenirii, nu au acceptat sau au renunțat la ea sau au fost recunoscuți nedemni în ordinea stabilită de Lege. Odată ce caducitatea testamentului operează de drept, ea nu urmează a fi constatată prin hotărîre judecătorească decât în caz de litigiu.

Astfel, instanța de apel a apreciat că prima instanța corect a stabilit netemeinicia pretențiilor din cererea de chemare în judecată ce ține de anularea certificatului de moștenitor legal 8457 din 23 octombrie 2014, emis de notarul public Dorina Ganța, pe numele lui Ion Ivanov și Nicolae Ivanov asupra averii succesorală care i-a aparținut decedatului Panteleimon Ivanov. Subsecvent, a fost respinsă și pretenția din cererea de chemare în judecată privind anularea contractului de vânzare cumpărare cu nr. 9766 din 04 decembrie 2016, încheiat între vânzătorii Ion Ivanov și Nicolae Ivanov și cumpărătorii Lilian Cucu și Galina Ivanov Galina, cu aducerea părților la poziția inițială prin obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru și radierea înscrierilor efectuate în Registrul Bunurilor Imobile.

La 20 decembrie 2019, Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel, a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată, inclusiv compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o legea care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea. Totodată, instanța de apel și de fond au încălcat dreptul succesului rezervatar și legislația ce acordă dreptul de a moșteni cota rezervatară. La fel, nefondat au respins acțiunea, din motiv că au omis termenul de 6 luni de depunerea cererii de acceptare a succesiunii. Notarul urma să stabilească cercul de moștenitori, inclusiv rezervatari și să-i anunțe despre dreptul de a moșteni sau de a refuza la cota din averea defunctului, ceea ce nu s-a făcut. Astfel, nefiind stabilit cercul de moștenitori, Mariei Chicu nu i s-a acordat posibilitatea de a depune cerere la notar. Instanța de apel nu a motivat soluția sa, deși, necesitatea anularii actului juridic a fost justificată, inclusiv cu indicarea normei legale. Instanța de apel a inversat cerințele, motivând că odată ce s-a respins pretenția de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii, subsecvent urmează a fi respinsă și cerința de declarare a nulității certificatului de moștenitor testamentar.

Referitor la Nina Rotaru, a afirmat că i-a fost lezat dreptul de succesori legal a averii moștenite după decesul mamei sale, or, posesia bunului după decesul mamei atestă intrare în moștenire și urma de rînd cu tatăl său să moștenească cota din bunurile rămase după decesul mamei.

La 12 februarie 2020, Ion Ivanov a depus referință la cererea de recurs, motivând că Maria Chicu și Nina Rotaru locuiesc peste hotare mai mult de 20 de ani, iar declarațiile lor nu corespund adevărului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 septembrie 2019, iar Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, au declarat recurs la 20 decembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copie deciziei participanților la proces la 29 octombrie 2019, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.242), însă lipsesc date despre recepționarea acestei decizii de către partea recurentă. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele

de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Maria Chicu și Nina Rotaru, reprezentate de avocatul Denis Staruș, împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat